

11. Ulusal Yara Kongresi

Uluslararası Katılımlı

Özet Kitabı

15-18 Aralık 2016

Gloria Otel ve Kongre Merkezi
Belek - ANTALYA

www.yarakongresi2016.org

YENİ HİPERBARİK O₂ TEDAVİLERİ KRONİK YARAYI TEDAVİ EDEBİLİR MİYİZ, YOKSA SADECE BİR ENZİM MASALI MI?

Uzm. Dr. Bengüsu MİRASOĞLU

İstanbul Tıp Fakültesi Sualtı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp Anabilim Dalı, İstanbul

Hiperbarik Oksijen Tedavisi (HBOT) kapalı bir ortamda deniz seviyesi basıncı olan 1 atmosferden yüksek bir basınçta hastaların % 100 oksijen soluması ile yapılan medikal bir tedavi yöntemidir. Dekompresyon hastalığı, karbonmonoksit zehirlenmeleri gibi bazı hastalıklarda ana tedavi olarak kullanılan HBOT'nin iyileşmesi güç yaraların tedavisinde yardımcı bir yöntem olarak etkinliği yıllardır bilinmektedir. Buradaki etkisi en çok kanda oksijen parsiyel basıncının yükselmesi, dolayısıyla da dokuda hiperoksi sağlanmasına bağlıdır. HBO tedavisi ile fibroblast proliferasyonu, kollajen sentezi, neovaskülarizasyon ve epitelizasyonun arttığı bilinmektedir. Ayrıca enfeksiyona direncin arttırdığı da bildirilmiştir. Son zamanlarda yapılan çalışmalarda ise oksijenin yüksek düzeylerde bir ilaç gibi davrandığı ve yara iyileşmesine diğer başka yollardan da katkı sağladığı gösterilmiştir. HBO'nun "farmakolojik" etkileri olarak adlandırılan bu etkilerin başında nitrik oksit (NO) indüksiyonu gelir. Nitrik oksitin yara iyileşmesinde önemli bir düzenleyici olduğu, angiogenez, granülasyon dokusu oluşumu, kollajen üretimi gibi süreçlerde rol aldığı düşünülmektedir. Yapılan çalışmalarda HBO tedavisinin NO sentaz enzimini ve bu sayede de yarada NO seviyelerinin arttırdığı gösterilmiştir. Benzer şekilde HBO tedavisi ile ilgili üstünde durulan bir konuda kök hücre üzerine etkileridir. Yapılmış olan birçok çalışmada HBO tedavisinin kemik iliğinden progenitor/ kök hücre mobilizasyonunu arttırdığı gösterilmiştir. Ayrıca kök hücrelerin yara dokusuna yerleşmesinde de HBO'nun etkisi olduğunu savunan çalışmalar vardır. HBO tedavisinin üzerinde çalışılan bir diğer etki ise nötrofil adhezyonu inhibisyonudur. Nötrofil adhezyonu yaraya nötrofil göçü için önemli olsa da iskemi reperfüzyon hasarında olduğu gibi endotel disfonksiyonuna sebep olabilir. HBO tedavisinin NO aracılığı ile β integrin fonksiyonunu inhibe ettiği düşünülmektedir. Büyüme faktörleri ve büyüme faktörü reseptörlerinin artışı üzerine etkiler de güncel çalışmalara konu olmaktadır. Yakın zamanda yapılan bir hayvan çalışmasında HBO tedavisinin bFGF (temel fibroblast büyüme faktörü) ve HGF (hepatosit büyüme faktörü) düzeylerini arttırdığı gösterilmiştir. Tüm bu yeni bilgiler HBO'nun etki mekanizmaları ile ilgili yeni ufuklar açmakta ve halen bu konu üzerinde çalışılması gerektiğini göstermektedir.